

Det foreslås derfor, at finansministeren bemyndiges til efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet at bestemme, at personer, der ansættes i staten, folkeskolen eller folkekirken i henhold til EF-reglerne, ansættes på tilsvarende vilkår som tjenestemænd, herunder tjenestemandspensionslovens kapitel 4 om suspension, disciplinærfølgning og injuriersøgsmål, § 32 om rådighedsløn ved nedlæggelse af stillingen samt kapitel 12 om Tjenestemand retten.

Bemyndigelsen forudsættes alene anvendt, når det er påkrævet for at opfylde EF-reglerne. Bestemmelsen vil derfor ikke blive anvendt ved ansættelse i stillinger, som efter danske regler besættes på andre vilkår end tjenestemandsvilkår, f.eks. ansættelse i henhold til overenskomst.

De pågældende forudsættes udnævnt af vedkommende minister ... Kapitel I i lov nr. 173 af 28. april 1971 om kongelig udnævnelse af visse tjenestemænd finder således ikke anvendelse i disse tilfælde.«

Ved lov nr. 382 af 6. juni 1991 blev tjenestemandspensionslovens § 58 c ændret, og bestemmelsen har nu følgende ordlyd:

»§ 58 c. Finansministeren kan efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at statsborgere i de øvrige nordiske lande, der ansættes i staten eller folkekirken, ansættes på tilsvarende vilkår som tjenestemænd.

Stk. 2. Finansministeren kan efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at personer, der ansættes i staten eller folkekirken i henhold til De Europæiske Fællesskabers regler om arbejdskraftens frie bevægelighed, ansættes på tilsvarende vilkår som tjenestemænd.«

Formålet med ændringen var at sidestille nordiske statsborgere med EU-statsborgere i relation til ansættelse på tjenestemandsvilkår, jf. Folketingstidende 1990-91, Tillæg A, sp. 6329 f.

Nærmere regler om ansættelse af EF-statsborgere i staten, folkeskolen og folkekirken på tjenestemandsvilkår er fastsat i bekendtgørelse nr. 517 af 28. juni 1991.

I bekendtgørelse nr. 1003 af 9. december 1994, der bl.a. er udstedt med hjemmel i lov nr. 963 af 9. december 1992 om Danmarks tiltrædelse af aftale om Det Europæiske Økonomiske Samarbejde, er fastsat, at den nævnte bekendtgørelse om EU-statsborgere finder tilsvarende anvendelse for statsborgere fra EFTA-landene (herunder Norge og Island) bortset fra Schweiz.

3. Forholdet mellem grundlovens krav om dansk indfødsret og de gældende regler.

Grundlovens § 27, stk. 1, har følgende ordlyd:

»§ 27. Regler om ansættelse af tjenestemænd fastsættes ved lov. Ingen kan ansættes som tjenestemand uden at have indfødsret. Tjenestemænd, som udnævnes af kongen, afgiver en højtidelig forsikring om at ville holde grundloven.«

Som det fremgår af denne bestemmelse, er det en betingelse for at blive ansat som tjenestemand, at den pågældende har dansk indfødsret. Bestemmelsen udelukker imidlertid ikke, at der i staten ansættes personer, der ikke er tjenestemænd, og som derfor ikke behøver at have dansk indfødsret.

Forholdet mellem kravet om dansk indfødsret i grundlovens § 27, stk. 1, og adgangen til at ansætte EU-statsborgere på tjenestemandsvilkår blev drøftet i forbindelse med Folketingets behandling af forslaget til lov nr. 384 af 13. juni 1990 om ændring af tjenestemandspensionsloven.

Det blev i den forbindelse lagt til grund, at ændringen af tjenestemandspensionsloven ikke ville være i strid med kravet om dansk indfødsret i grundlovens § 27, stk. 1, jf. Arbejdsmarkedsudvalgets betænkning af 16. maj 1990 (Folketingstidende 1989-90, Tillæg B, sp. 1359 ff).

Til støtte herfor blev der henvist til et responsum fra 1985 om statsborgerskab og adgang til ansættelse i den offentlige administration i Danmark, som professor, dr.jur. Bent Christensen havde udarbejdet.

I dette responsum (side 26 ff) antager Bent Christensen, at grundlovens § 27 indeholder en bindende forudsætning om, at en vis kerne af statsfunktioner, hvis rækkevidde det kan være vanskeligt at fastlægge, varetages af personer, der er tjenestemænd og dermed har dansk indfødsret. Der må derfor efter Bent Christensens opfattelse være en grænse for, i hvilket omfang personer, der ikke har dansk indfødsret, kan ansættes i visse stillinger i staten.

I sit responsum anfører Bent Christensen endvidere blandt andet følgende (side 1 og side 32):

»Rom-traktatens art. 48 vedrører »arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet«. Bestemmelsen tilsigter »afskaffelse af enhver i nationaliteten begrundet forskelsbehandling af Medlemsstaternes arbejdstagere for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår«. Stk. 4 i art. 48 indeholder imidlertid følgende undtagelse: »Bestemmelserne i den-